

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

Adress till 1 och 2:

[REDACTED]
[REDACTED]

3. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

4. Jaktkritikerna, 802441-4370

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

5. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

6. Nätverket Lo & Varg

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

7. Svenska Rovdjursföreningen, 883202-3264

Masthamnen
116 30 Stockholm

8. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

9. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jönköpings läns beslut den 10 december 2018,
dnr 218-10081-2018

SAKEN

Licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen (1987:905)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Svenska Rovdjursföreningens yrkande om inhibition av möjligheten till hundträning.

Förvaltningsrätten avvisar Jaktkritikernas yrkanden om att ålägga länsstyrelsen att vidta åtgärder.

Förvaltningsrätten avvisar de enskildas överklaganden.

Förvaltningsrätten avslår Nätverket Lo & Varg, Jaktkritikerna och Svenska Rovdjursföreningens överklaganden.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Jönköpings län har beslutat om licensjakt efter högst två (2) lodjur i Jönköpings län 2019. I beslutet anges att jakten får bedrivas från och med 1 mars 2019 till och med 31 mars 2019 eller till dess att Länsstyrelsen avlyser jakten. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Nätverket Lo & Varg anför

Nätverket Lo & Varg (Nätverket) yrkar i överklagan att beslutet ska upphävas och anför i huvudsak följande. Så länge som lodjursstammens bevarandestatus inte är säkerställt gynnsam kan inte licensjakt som förvaltningsåtgärd användas. Även om den siffra som anges i dagsläget på närmare 1 202 lodjur överstiger gynnsam bevarandestatus har arten nyligen varit nere på röd nivå som innebär hotad art. Antalet familjegrupper har minskat med en från föregående år. Nätverket ifrågasätter hur man kan anses bevара en art genom att minska den med två lodjursindivider. I länsstyrelsens beslut har inte framkommit att lodjuren orsakar skador. Enligt SIFO mätningar anser 94 procent av svenska folket att lodjuren inte utgör något problem. Det bör också beaktas att det ständigt ökande antalet viltolyckor i södra Sverige till största delen beror på rådjur vilket är lodjurens huvudsakliga föda. Eftersom lodjurens föryngringstakt är mycket långsam kan även en mindre avskjutning av lodjuren få förödande konsekvenser på lång sikt. Ingen kan säga med säkerhet hur många lodjur som finns eftersom även döda lodjur räknas. Många dör innan 1 års ålder och många blir påkörda. Tjuvjakten är också något som tyvärr tycks öka.

Ingen kan kontrollera villkoren i beslutet om att högst två hundar får användas vid jakten och att dessa två hundar inte får bytas ut under dagen. Nätverket ifrågasätter även hur ungdjur ska kunna fällas före andra lodjur genom löshunds jakt då hundarna inte kan veta vilket djur de jagar.

Vad Svenska Rovdjursföreningen anför

Svenska Rovdjursföreningen (Rovdjursföreningen) yrkar att det överklagade beslutet ska upphävas. För det fall förvaltningsrätten inte fattat beslut före den 28 februari 2019 yrkas inhibition av länsstyrelsens beslut. Om förvaltningsrätten inte avgjort ärendet före den 31 januari 2019 yrkas inhibition av möjlighet till hundträning enligt 16 § jaktförordningen avseende licensjakten efter lodjur. Den av länsstyrelsen beslutade jakten är inte förenlig med de undantagsbestämmelser som gäller vid jakt efter lodjur. Lodjuren är en fredad art och erhåller ett strikt skydd enligt art- och habitatdirektivet. Rovdjursföreningen yrkar att förvaltningsrätten klargör vad som gäller beträffande hundträning med stöd av jaktförordningen där det står att hundträning med stöd av 16 § jaktförordningen är tillåten efter lodjur från den 1 februari. Frågan är om hundträning därmed är tillåten redan från den 1 februari då länsstyrelsen beslutat om det i det aktuella länet.

Det finns inte sådana negativa effekter orsakade av lodjur att licensjakt är motiverat. Möjligheten att tillåta skyddsjakt är fullt tillräcklig. Enligt länsstyrelsen ska licensjakten permanentas i en förvaltningsfas. Införandet ska alltså hindra tillväxten vilket också får effekt i angränsande län. Licensjakten är inte förenlig med Regeringens mål att lodjuren ska öka i Götaland och minska i renskötselområdet. Licensjakten är inte selektiv eftersom alla lodjur får skjutas och jakten genomförs inte under strängt kontrollerade former. Exempelvis är risken för överskjutning i de aktuella länen uppenbar. En tilldelning om två eller tre lodjur är liten och risken är stor att det de första timmar under första jaktdagen hunnits skjutas fler lodjur än vad som tilldelats. Dagen innan jaktpremiären avslutas inventeringen av lodjur, djur

som inventeras ena dagen får skjutas nästa dag. Vid goda snö och spårförhållanden kommer jakten snabbt att vara över. Jaktränning av hundar har varit tillåten en månad före jaktpremiären. Dessutom underlättas jakten av de tillåtna hjälpmedlen i form av gps, actionkameror och andra viltkameror. Tillsynen över den aktuella jakten är obefintlig och inga jakttillsynsmän finns i länet.

Att antalet lodjur för första gången når upp till ett uppsatt förvaltningsmål kan inte utgöra grund för licensjakt. Det är första gången licensjakt genomförs i detta län. De regionala målen beskrivs i länsstyrelsens beslut men någon beskrivning av de minimala skador lodjuren åsamkar framgår inte. Länsstyrelsen överdriver starkt de negativa effekterna av lodjursförekomsten i länet. Det finns inga negativa effekter av den lodjursstam som finns i länet. Lodjuren orsakar inte problem vid löshunds jakt och den officiella statistiken visar att antalet av lodjur dödade, skadade eller saknade hundar i länet under åren 2012 – 2017 är noll. Antalet dödade får och tamdjur varierar de senaste åren mellan 1-19. De få tamdjursägare som drabbats av skador orsakade av lodjur kompenseras genom ekonomisk ersättning. Betesskador och viltolyckor orsakade av exempelvis rådjur som är lodjurens bytesdjur är inte försumbara och antalet viltolyckor i länet ökar. Länsstyrelsens beslut kan inte tolkas på annat sätt än att det tillmötesgår en högljudd mindre grupp jägare och företrädare för jaktorganisationer. Regeringen uttrycker att lodjursstammen ska öka i Götaland och att samverkan ska ske i den regionala förvaltningen även länsstyrelsen. Rovdjursföreningen ifrågasätter att länsstyrelsen ska ha till myndighetsuppgift att tillhandahålla eftersökshund. Licensjakten påverkar stammens storlek och sammansättning vilket inte är förenligt med Regeringens mål att lodjursstammen ska öka i Götaland. Inte heller är lodjursjakten strängt kontrollerad eftersom risken för överskjutning är stor. Jakttiden är inte förenlig med art- och habitatdirektivet eftersom det är förbjudet att störa djur särskilt under djurens brunst/ parningsperiod.

Vad Jaktkritikerna anför

Jaktkritikerna yrkar i överklagande, utom annat,

- att beslutet ska upphävas.
- att länsstyrelsen ska korrigera uppgifterna om antalet lodjur som används i besluten om licensjakt, samt att länsstyrelsen åläggs att inräkna antalet individer av lodjur som dödas i tjuvjakt och i detta antal inräkna de sju lodjur som angetts som döda.
- att länsstyrelsen åläggs att redovisa antalet tamdjurspopulationer, antal tamdjursägare, samt den ökning alternativt minskning tamdjurhållningen i länet står för 2017- 2018.
- att all hundanvändning för att förfölja och jaga lodjur ska förbjudas, särskild de plott- och stövartyper som införts i Sverige under 2000 talet.
- att länsstyrelsen åläggs att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av plotthund.
- att länsstyrelsen i detalj ska beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur.
- att spårning med motorfordon inte ska tillåtas och att det ska vara förbjudet att söka efter lodjursspår med hjälp av motorfordon före den 1 mars samt att medföra vapen vid sökning från motorfordon.

Jaktkritikerna anför i huvudsak följande. Inom EU kommissionen pågår en översyn över hur Sverige förhållit sig till art- och habitatdirektivet. Det förslag som EU kommissionen lagt fram är ett försök att förmå Sverige att följa intentionerna i art- och habitatdirektivet. EU kommissionen har ändrat sina riktlinjer för statligt stöd inom jordbrukssektorn som gör det möjligt för medlemsstaterna att bevilja full ersättning till jordbrukare för skador som är orsakade av fridlysta djur. Ändringarna möjliggör ersättning till exempelvis uppförande av elstängsel eller förvärv av boskapsvaktande hundar. Genom

förbättrade och generösare ersättningsregler finns det alltså annan lämplig lösning. Länsstyrelsen kan redan nu uppmärksamma granskningen av artskyddet genom att detta år utesluta jakt på en så känslig art som lodjur. Undantaget från det strikta skyddssystemet för lodjur kan inte tillämpas genom licensjakt eftersom upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde inte är tydligt belagt. Genom årliga beslut om licensjakt ligger lodjurspopulationen på gränsen till miniminivån för gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har angett i sitt beslut att det skett en ökning med en familjegrupp avseende lodjurens population vid en jämförelse med tidigare år. Uppgifterna är felaktiga och lodjurspopulationen har minskat med en familjegrupp under samma period. Det är i Norge det skett en ökning av familjegrupp av lodjur. Den illegala jakten är inte inräknad i det svenska lodjursbeståndet och beräknas uppgå till närmare 15 procent. Länsstyrelsen har inte i beslutet klarlagt att det inte finns annan lämplig lösning. De senaste tio åren har 26 hundar dödats av lodjur medan 155 hundar skjutits av jägarna själva under jakt vid samma period.

Vad [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] (de enskilda) anför

De enskilda yrkar att det överklagade beslutet ska upphävas och anför i huvudsak följande. Lodjuren skyddas av art- och habitatdirektivet. Det betyder att jakt endast får ske restriktivt. Sådana skäl för att tillåta jakt har inte framkommit i länsstyrelsens beslut. Genom jakten åsamkas djuren lidande vilket utgör djurplågeri.

På många håll i södra Sverige finns det för täta klövviltsstammar. För att skapa balans mellan de idag för stora klövviltsstammarna och betesskadorna samt minska trafikolyckor orsakade av klövvilt bör en ökad avskjutning av klövvilt ske samt en utökning av rovdjuren. Eftersom trafikolyckor där rådjur är inblandade har ökat saknas det skäl att tillåta licensjakt efter lodjur.

Deras population är relativt sett åtskilligt mycket lägre jämfört med vad klövviltspopulationen är. Balansen mellan klövvilt och rovvilt gynnas istället med mer rovvilt.

RÄTTSLIG REGLERING

Bestämmelser

Av 23 c § jaktförordningen framgår att förutsättningen för att licensjakt efter lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

EU-domstolen har i en dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Talerätt för enskilda

De enskilda har i överklagan yrkat att det överklagade beslutet ska upphävas. Länsstyrelsens beslut gäller licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen. Varken jaktlagen (1987:259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådant fall gäller de allmänna reglerna i 41- 42 §§ förvaltningslagen (2017:900) av vilka framgår att ett beslut får överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr HFD 2012 ref. 24)

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit att det överklagade beslutet påverkar de enskildas rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den mening att deras intresse är ett sådant som kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit något som visar att de enskilda är berörda av länsstyrelsens beslut på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga beslutet. De enskildas (bilaga 1) överklaganden ska därför avvisas.

Inhibition av möjligheten till hundträning

Rovdjursföreningen har yrkat att förvaltningsrätten ska inhibera möjligheten till hundträning för det fall förvaltningsrätten inte avgjort målet innan den 31 januari 2019. Förvaltningsrätten kan endast pröva vad som framgår av

det överklagade beslutet. Eftersom jaktträning med hund inte tagits upp i länsstyrelsens beslut kan frågan inte prövas av förvaltningsrätten inom ramen för detta mål. Möjligheten till användandet av hundar vid jaktträning framgår av vidare av 16 § jaktförordningen och gäller oavsett myndighetsbeslut. Yrkandet om inhibition av möjligheten till jaktträning med hund ska därför avvisas.

Krav på åtgärder från länsstyrelsen

Jaktkritikerna har yrkat att länsstyrelsen ska korrigera uppgifterna om antalet lodjur som används i besluten samt att antalet individer av lodjur som dödsats i tjuvjakt ska inräknas. Jaktkritikerna har vidare yrkat att länsstyrelsen åläggs att redovisa antalet tamdjurspopulationer, antal tamdjursägare samt att all hundanvändning för att förfölja och jaga lodjur ska förbjudas. Att länsstyrelsen åläggs att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av plotthund. Att länsstyrelsen i detalj ska beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur.

Eftersom de yrkanden Jaktkritikerna framställt enligt ovan inte tagits upp i länsstyrelsens beslut kan dessa frågor inte prövas av förvaltningsrätten inom ramen för detta mål. Jaktkritikernas yrkanden om krav på åtgärder från länsstyrelsen ska därför avvisas.

Förutsättningar för licensjakt efter lodjur

Enligt bilaga 4 till art- och habitatdirektivet omfattas lodjur av det strikta skyddssystem som följer av direktivet.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i rättsfallet HFD 2016 ref 89 funnit att det är möjligt att tillåta jakt med stöd av undantagsregeln i 16.1 e i

art- och habitatdirektivet. Mot den bakgrunden finner förvaltningsrätten att det är möjligt att besluta om licensjakt även på lodjur, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Till skillnad från när det är frågan om skyddsjakt så finns det varken i 23 c § jaktförordningen eller artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet något särskilt syfte angivet som ska vara uppfyllt för att ett beslut om licensjakt ska kunna meddelas. För att det ska vara möjligt att göra en bedömning av om det finns någon annan lämplig lösning eller om undantaget från skydd mot jakt är proportionerligt måste det emellertid finnas ett syfte med licensjakten. Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se HFD 2016 ref. 89 och Kammarrätten i Stockholms dom den 14 november 2014 i mål nr 3273-13)

Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett i sitt beslut till stöd för licensjakten på två lodjur kan anses acceptabla i sig.

I beslutet anger länsstyrelsen att syftet med licensjakten är att stabilisera populationen vid länets beslutade förvaltningsmål för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning. Förbättra möjligheterna till samexistens mellan människa och rovdjur. Länsstyrelsen bedömer att skador orsakade av lodjur vid löshundsjakt samt skador på tamdjur riskerar att öka i takt med en växande lodjursstam. En växande lodjursstam kan enligt länsstyrelsen leda till ett ökat behov av skyddsjakt vilket leder till höga kostnader för samhället och minskad acceptans för arten vilket kan leda till motsättning mellan den beslutande förvaltningen och Ortsbefolkningen.

Förvaltningsrätten anser att de syfte som anges är acceptabelt och att licensjakt får anses vara ändamålsenligt i förhållande till angivet syfte. Utifrån den beskrivning av förekomst av lodjur i länet och andra möjligheter att uppnå syftet som anges i beslutet finner förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde.

Naturvårdsverket uttalar i Nationell förvaltningsplan för lodjur under perioden 2014-2019, justerad version januari 2016, bl.a. följande. Det är ett regionalt ansvar att bedöma utrymmet för licensjakt i länet. Det är av stor vikt att beakta att länet ligger över miniminivån samt det nationella referensvärdet i syfte att säkerställa att det inte äventyras. Den licensjakt som beslutas av länen får således inte innebära att antalet lodjursindivider i Sverige understiger det beslutade referensvärdet för lodjur. De regionala miniminivåerna är en fördelning av det nationella referensvärdet och är den lägsta nivån som förvaltningen i länet ska syfta till att upprätthålla (s. 33).

Det nationella referensvärdet för lodjur har fastställts till 870 individer. Populationsberäkningar utifrån Naturvårdsverkets senaste inventering av lodjur vintern 2017/18 visar att det finns cirka 1 202 lodjur i Sverige. För det södra rovdjursförvaltningsområdet, som Jönköpings län tillhör, har Naturvårdsverket fastställt en miniminivå för lodjur på 18,5 årliga föryngringar/familjegrupper vilket motsvarar ca 100 lodjur. Inventeringen visar på att det efter inventeringen 2017/2018 fanns cirka 187 lodjur.

För Jönköpings län har Naturvårdsverket fattat ett beslut om en miniminivå på 2 årliga föryngringar vilket motsvarar närmare 11 lodjur. Länets viltförvaltningsdelegation har beslutat om ett förvaltningsmål om fem (5) lodjursföryngringar. I länet fanns 6,5 familjegrupper vilket motsvarar närmare 36 lodjur utifrån det senaste inventeringsresultatet. Länsstyrelsen har bedömt att ett uttag av två lodjur genom licensjakt kommer att hålla antalet familjegrupper vid förvaltningsmålet och i enlighet med förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har även bedömt att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå baserat på förra årets inventering och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta angivna inventeringsuppgifter, vilka måste vara utgångspunkten i bedömningen av om den beslutade licensjakten på lodjur försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Förvaltningsrätten konstaterar att lodjurspopulationen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade referens- och miniminivåerna. Överväganden har också gjorts i förhållande till inom vilket område jakt ska få bedrivas och kvoten är anpassad utifrån förutsättningarna i det aktuella området.

Det har inte framkommit något som tyder på att det beslutade jaktuttaget om högst två lodjur inom Jönköpings län medför att Naturvårdsverkets riktlinjer i nämnda delar riskerar att underskridas. Förvaltningsrätten bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos lodjurets bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt eller nationellt. Vad de klagande har anfört om att länsstyrelsen inte har beaktat den illegala jakten efter lodjur motiverar ingen annan slutsats. Likaså har det inte framkommit något som visar att lodjursstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar lodjursstammens sammansättning. Förvaltningsrätten

finner därför att jakten är lämplig med hänsyn till lodjursstammens storlek och sammansättning

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Beslutet innefattar också en rad villkor för lodjursjakten som i huvudsak motsvarar villkoren i Naturvårdsverkets författningssamling 2014: 25 om föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo.

Förvaltningsrätten bedömer mot denna bakgrund att länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur uppfyller kraven om såväl selektivitet som jakt under strängt kontrollerade förhållanden.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsen har skäl för sitt beslut om licensjakt efter högst två (2) lodjur eftersom samtliga kriterier för licensjakt bedöms vara uppfyllda. Den beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till lododjursstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
I avgörandet har nämndemännen [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] deltagit. [REDACTED] har föredragit målet.

Landenheten

Beslut om licensjakt efter lodjur i Jönköpings län 2019

Länsstyrelsen beslutar, med följande villkor, om licensjakt efter högst två (2) lodjur i Jönköpings län 2019.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2019 till och med den 31 mars 2019 eller till dess Länsstyrelsen avlyser jakten.

Tilldelning och jaktområde

Tilldelning: Högst två (2) lodjur får fällas totalt inom jaktområdet. Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Jakt får endast ske innanför den gräns som anges på karta i bilaga 2, och i enlighet med villkoren i detta beslut. Jaktområdet omfattar del av Vaggeryds, Värnamo och Sävsjö kommuner. I norr utgörs gränsen av älgförvaltningsområde 6 norra gräns. I öster utgörs den av väg 30 och länsgränsen fram till väg 25, där gränsen löper längs med vägen fram till länsgränsen i väster. Områdets västra gräns utgörs av länsgränsen och E4:an fram till älgförvaltningsområde 6 norra gräns.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom respektive jaktområde inom länet, eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, via SMS samt på hemsidan (www.lansstyrelsen.se/jonkoping).

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	
2019-01-07	
Målnr. 29-19	
Aktbil. (5)	Enhet. /

Villkor för licensjakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo (NFS 2010:15) samt Naturvårdsverkets beslut (NV-04673-18) om Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

SÖKA EFTER SPÅR

Länsstyrelserna beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) att sökning efter lodjursspår samt ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats får ske med hjälp av motordrivet fordon, men endast på allmän eller enskild väg. Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta lodjur från fordonet. Sökning efter lodjursspår får utföras utan att jaktledaren registrerar sig i jaktregistret och hos Länsstyrelsen. Spårning får utföras från och med beslutad jaktstart till och med jaktens slut i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

RÄTT ATT BEDRIVA JAKT

Den som har jakträtt i området som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter lodjur i området. Detta förutsätter att hans/hennes jakträtt omfattar jakt efter lodjur.

Enligt 49 § jaktförordningen ska samtliga som avser att delta i licensjakt efter lodjur anmäla sig till Jägarregistret. Anmälan kan göras via:

- Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj djurart och ange personnummer),
- Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer),
- e-post till jagarregistret@naturvardsverket.se (ange personnummer),
- inloggning med Bank-ID på
- <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska även anmäla sig till Länsstyrelsens sms-tjänst för att erhålla meddelande om kvarvarande tilldelning. Sms-tjänsten syftar till att säkerställa en snabb avlysning och minska risken för överskjutning. Anmälan till tjänsten görs på Länsstyrelsens webbplats: <https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/>

JAKTTID

Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) jagas fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

KRAV PÅ EFTERSÖKSHUND

Vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).

TILLÅTNA JAKTMEDEL

I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur.

Jakt med fångstredskap är inte tillåtet.

HUNDANVÄNDNING

Högst två hundar som förföljer ett och samma lodjur får används samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag enligt 5 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo (NFS 2010:15). Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas.

JAKTLEDARENS ANSVAR

I 7 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande lodjursjakten.

1. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd innan varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
2. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
3. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld eller påskjuten lo till Länsstyrelsen i enlighet med 5b § jaktförordningen (1987:905).
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).

5. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadskjutning av lo, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och endast skjuta mot stillastående loar med rena sidoskott samt, vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
6. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lo.
7. Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
8. Jaktledaren ska minst en gång i timmen informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: **010-223 61 25**.
9. Jaktledaren ska veta vilka föreskrifter beträffande jakt som gäller inom naturreservat i jaktområdet. Länk till lista över naturreservaten med tillhörande föreskrifter i Jönköpings län:
<https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/besok-och-upptack.html>

INFORMATION OM ÅTERSTÅENDE TILLDELNING

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Jaktledaren är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning, ring:
010-223 61 25.

Som komplement till telefonsvararen och för att säkerställa och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning av jakten ska samtliga jaktdeltagare utöver detta utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst. Anmälan till tjänsten görs på Länsstyrelsens webbplats:
<https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/>

ÖVRIGT

Jaktledaren ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagarna trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

Länsstyrelsen kan erbjuda eftersökshund som är specialutbildad för ändamålet.

Hantering av fällt eller påskjutet lodjur

ANMÄLAN AV FÄLLT ELLER PÅSKJUTET LODJUR

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter efter fällt eller påskjutet lodjur.

Anmälan görs till Länsstyrelsens nummer: **010-223 61 25**

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter som:

- skyttens och jaktledarens namn, adress och telefonnummer,
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
- var djuret fällts eller påskjutits (koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000),
- djurets kön (om det fällts)

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsman kontakter skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

Lodjur som faller där lodjursjakt inte får ske tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

BESIKTNING AV FÄLLT LODJUR

1. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur.
2. Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
3. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.
4. Besiktningspersonal fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fälld lo som Länsstyrelsen tillhandahåller i samband med besiktningen.

PÅSKJUTET LODJUR, EFTERSÖK OCH PLATSUNDERSÖKNING

Påskjutning definieras enligt föreskrifter i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo enligt följande: Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.

1. Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter på telefonnummer: **010-223 61 25**.
2. När ett lodjur påskjutits, och den inte blir kvar på platsen, får endast sådan jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret bedrivas inom det område som jaktledaren ansvarar för. Licensjakten får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.

3. Den som påskjutit lodjur ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att säkerställa om lodjuret är skadat eller ej, samt för att spår på skottplats och fallplats ej förstörs.
4. Den som påskjutit lodjur ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att lodjuret är oskadat. Eftersök ska genomföras tills dess:
 - a) djuret påträffats dött,
 - b) djuret påträffats skadat och avlivats,
 - c) kulans anslags- eller nedslagsplats är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats, eller
 - d) djuret inte kan påträffas.
5. Jaktledaren ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
6. Jaktledaren ska till Länsstyrelsens besiktningspersonal redovisa hur platsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.
7. Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

AVRÄKNING AV PÅSKJUTET LODJUR

Påskjutet lodjur ska avräknas såvida inte kulans anslags- eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats, eller om det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att lodjuret inte skadats.

Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten, ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

HANTERING AV SKINN OCH KROPP FRÅN FÄLLT LODJUR

Skinn från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripna del eller delar.
- Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt (för hanar) testiklar och penisben ska medfölja kroppen.

FÖRSÄLJNING AV LODJURSSKINN

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud.

Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

BESIKTNINGSBLANKETTER

Besiktningsprotokoll för registrering av fällt/påskjutet lodjur, besiktning, provtagning och märkning av fällt lodjur samt för platsundersökning och eftersök finns att hämta på SVA:s hemsida:
<http://www.sva.se/djurhalsa/vilda-djur/stora-rovdjur/dropbox>

Beskrivning av ärendet

UTBREDNING, INVENTERINGAR OCH TILLVÄXT

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01 och NFS 2012:12), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2017/2018 fanns 262 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en knapp ökning med 1 familjegrupp jämfört med 2016/2017. Av familjegrupperna återfanns 57,5 i Norge och 204,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 200 djur. De 262 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 542 lodjur. I det södra rovdjursförvaltningsområdet inventerades 34 familjegrupper. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en

omräkningsfaktor. För det södra rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna 5,48 lodjur per familjegrupp (Tovmo, M. & Zetterberg, A. 2018. Inventering av lodjur 2018. SLU).

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

NATIONELLA MÅLSÄTTNINGAR FÖR LODJURSSTAMMENS UTVECKLING OCH BEVARANDESTATUS FÖR LODJUR

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik har sin grund i den av Riksdagen 2001 beslutade propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191), där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

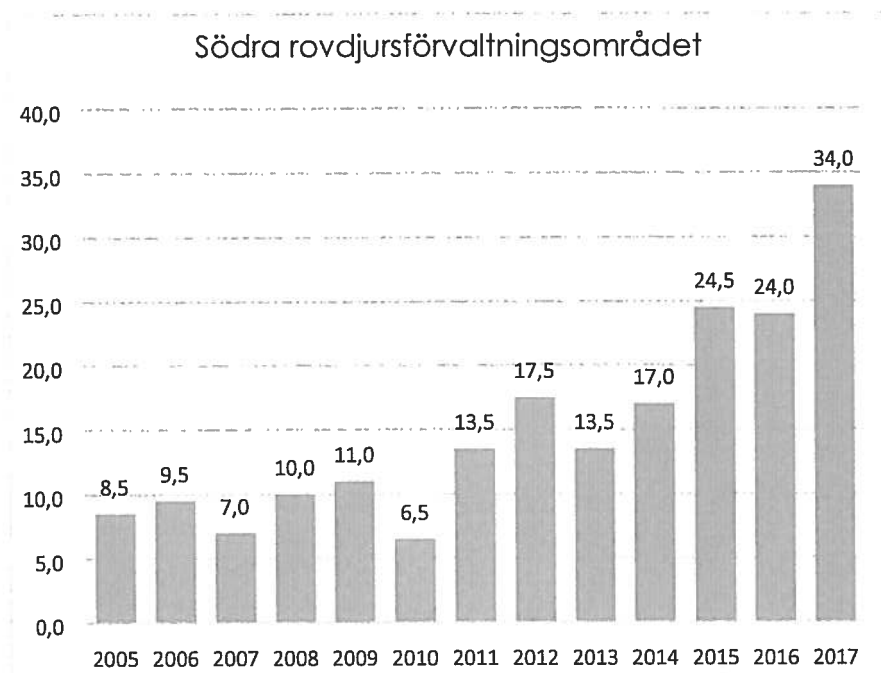
Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, fördelade på de biogeografiska områdena Alpin (140 individer) och Boreal (730 individer). Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

LODJUR I SÖDRA ROVDJURSFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i det södra rovdjursförvaltningsområdet även om en ökning av lodjursstammen kan ses över tid. Variationer kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårt att inventera, på grund av brist på bra spårspår.

Enligt Viltskadecenters Inventering av lodjur 2018 konstaterades 34 familjegrupper av lodjur i det södra rovdjursförvaltningsområdet under inventeringssäsongen 2017/2018. Det bekräftades samma säsong 95 familjegrupper i norra- och 75,5 i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Halva familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län. Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för det södra rovdjursförvaltningsområdet är 18,5 föringringar (familjegrupper) per år (NV- 00552-14). Detta motsvarar ca 100 lodjur.

Figur 1: Antalet lodjursföringringar i det södra rovdjursförvaltningsområdet åren 2005–2017.

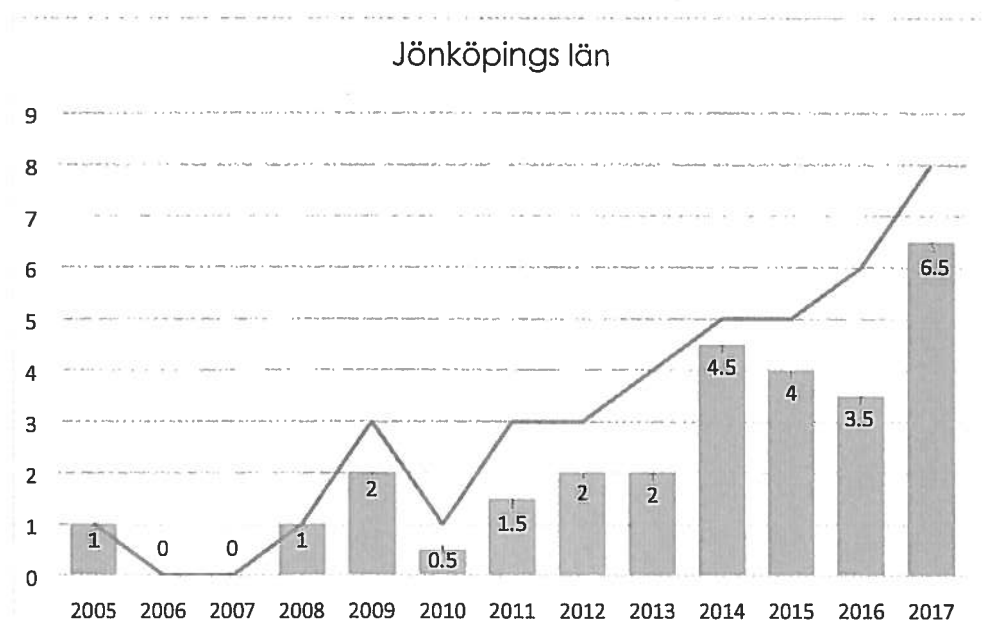
LODJURSSTAMMENS STORLEK, UTBREDNING OCH UTVECKLING I LÄNET

Antalet konstaterade familjegrupper i Jönköpings län har ökat de senaste åren. Inventeringsresultatet från 2017/2018 visar att antalet familjegrupper är 6,5. Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer och det senaste inventeringsresultatet motsvarar en population på ca 36 lodjur. Inventeringsresultatet beror bland annat av hur många familjegrupper som

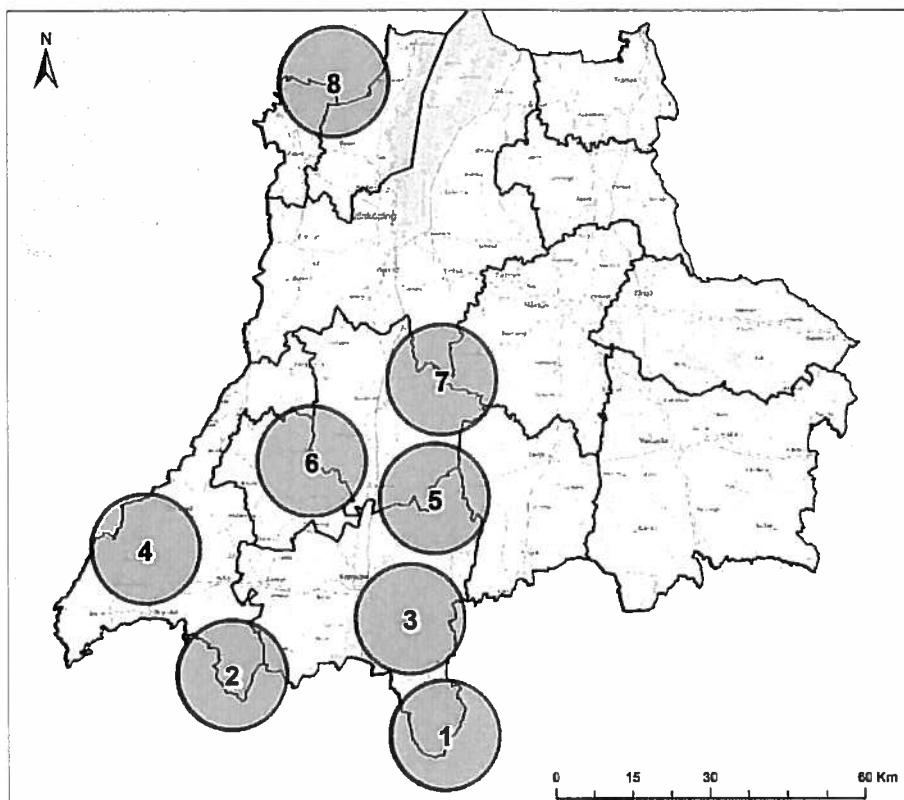
delas med angränsande län. En familjegrupp som dokumenteras på båda sidorna om en länsgräns räknas som en halv familjegrupp. Den kan även räknas som en halv om inventeringsunderlaget enbart finns i ett län, men väldigt nära länsgränsen. Ett år där många familjegrupper inventeras över länsgränserna ger därför ett lägre inventeringsresultat än om merparten ligger helt inom länet, trots att det totala antalet familjegrupper som inventeras är ungefär samma, se figur 2. Även om inventeringsresultatet varierat något i Jönköpings län de senaste 8 åren syns en tydlig ökande utveckling av stammen om man ser till det antal familjegrupper som länet berörs av varje år.

Familjegrupperna har länge varit koncentrerade till nordvästra och sydvästra delen av länet. Men under senare år har familjegrupper även dokumenterats i centrala och södra delen av länet. Det är i de centrala och södra delarna som lodjursstammen för närvarande är som tätast, sett till antal familjegrupper. Enstaka lodjur förekommer på flera andra håll i länet, till exempel i östra delen. I östra länsdelen har endast en familjegrupp dokumenterats en gång (vintern 2016/2017).

Under de senaste fem åren har fem lodjur dödats i trafikolyckor, ett har dödats av annat lodjur, ett har dött av skabb och ett har avlivats vid pågående angrepp på får (enligt Jaktförordningen 1987:905 § 28).

Figur 2: Antalet föryngringar (familjegrupper) som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2005. Staplarna visar länets inventeringsresultat och linjen visar antalet familjegrupper som länet berörs av, det vill säga även de som delas med angränsande län.

Figur 3. Lodjursföryngringarnas spridning i länet. Föryngringarna nr 1, 2 och 8 delas med angränsande län och räknas som halva i länets inventeringsresultat (sammanlagt 6,5 föryngringar).

Bestämmelser som beslutet grundas på

I 23 c § jaktförordningen (1987:905) anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen (1987:905) följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter lodjur till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-04673-18) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2019.

Vid beslut om licensjakt efter lodjur gäller Naturvårdsverket föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur (NFS 2010:15).

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

RIKTLINJER FÖR FÖRVALTNINGEN AV STORA ROVDJUR

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bl.a. följande om möjligheterna till jakt:

”från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åthydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder”

Länsstyrelsens motivering

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd och därför är möjligheten att medge licensjakt på lodjur starkt begränsad. Jakt kan endast ske om det finns stöd i något av de undantag som finns reglerat enligt ovan. Länsstyrelsen gör följande bedömning.

SYFTE MED JAKTEN OCH STRATEGI ATT UPPNÅ SYFTET

Syftet med att besluta om licensjakt i Jönköpings län är att stabilisera populationen vid länets beslutade förvaltningsmål. Detta för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik”. Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Jönköpings län på lång sikt.

Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Jönköpings län som fastställts av Viltförvaltningsdelegationen och innehåller det av Viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsmålet för lodjur, är ett regionalt styrande dokument för rovdjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för rovdjurs- och här specifikt lodjursförvaltningen är att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsplanen med förvaltningsmålet 5 årliga föryngringar i Jönköpings län. Att med marginal ligga över miniminivån och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligger i linje med länets beslutade förvaltningsplan samtidigt som det inte innebär någon påtaglig risk att miniminivån för södra förvaltningsområdet underskrids.

SOCIOEKONOMISKA KONSEKVENSER

Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, människors rädsla för rovdjur och rovdjurens påverkan på natur- och kulturvärden så som löshundsjakt.

Skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år. På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skydds jakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Detta i sin tur leder till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress, vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och ortsbefolkningen som följd.

Enligt den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Jönköpings län bör lodjursstammen begränsas genom licensjakt då den ligger över förvaltningsmålet. I länets förvaltningsplan tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad i länet samt artens samexistens med människorna i länet. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att den regionala förvaltningsplanen verkställs.

ANNAN LÄMPLIG LÖSNING

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skydds jakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Skydds jakt är inget lämpligt alternativ till licensjakt utan är ett skadebegränsande verktyg som används parallellt med licensjakt. Skydds jakt riktas mot specifika lodjursindivider som orsakar upprepade skador, vilket inte är fallet vid en licensjakt.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen vid förvaltningsmålet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns. Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga.

GYNNSAM BEVARANDESTATUS

Den svenska lodjursstammen bedöms vara cirka 1200 lodjur och lodjuret som art har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. I det södra rovdjursförvaltningsområdet fanns det efter inventeringen 2017/18 cirka 187 lodjur, beräknat utifrån antalet familjegrupper multiplicerat med omräkningsfaktorn 5,48.

Det uttag av lodjur som vid licensjakt, i de avgränsade jaktområdena, sammanlagt planeras fällas i förvaltningsområdet bedöms inte påverka förvaltningsområdets lodjurspopulation nämnvärt och bedömningen är även att det inte äventyrar lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Jönköpings läns del är miniminivån 2 lodjursföreningar vilket motsvarar cirka 11 lodjur (enligt samma princip som ovan).

I Jönköpings län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 6,5 familjegrupper, vilket motsvarar cirka 36 lodjur. Familjegrupperna fanns främst i centrala, nordvästra och sydvästra delen av länet (se figur 3).

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av två lodjur under licensjakt kommer få lodjurspopulationen att fortsatt hålla antalet familjegrupper vid förvaltningsmålet, i enlighet med förvaltningsplanen. Licensjakten kommer därmed inte långsiktigt påverka länets lodjurspopulation i någon större utsträckning. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

SAMVERKAN MELLAN LÄNSSTYRELSENA

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) har länen inom det södra rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om miniminivåer för lodjur (NV-00552-14), Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt (NV-04673-18), respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

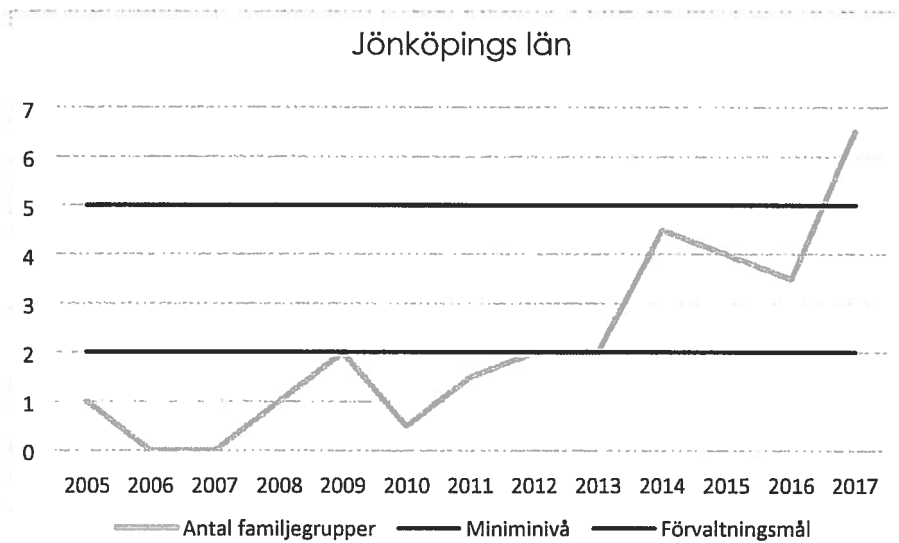
Länsstyrelserna i det södra rovdjursförvaltningsområdet har haft ett flertal möten för att diskutera förutsättningarna för, och målsättningarna med, licensjakt efter lodjur. Samråden har även gällt utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten. Rapporten Beskattningsmodell för lodjur 2019-2020 av Henrik Andrén (SLU), anger hur många djur som kan skjutas utan att förvaltningsområdets miniminivå på 18,5 föryngringar underskrids. Modellen har utgjort ett underlag vid beslut om antal djur som kan jagas vid licensjakten 2019 inom det södra rovdjursförvaltningsområdet och det antal djur som licensjakten omfattar i de aktuella länen innebär en mycket liten risk att understiga miniminivån för förvaltningsområdet.

LICENSJAKTENS OMFATTNING I JÖNKÖPINGS LÄN

De regionala förvaltningsplanerna utgår ifrån rovdjursförvaltningens juridiska och politiska ramar, och behandlas och godkänns av länsstyrelsernas viltförvaltningsdelegationer. Beslut om licensjakt som fattas med stöd av regionala förvaltningsplaner har goda förutsättningar att uppfattas som legitima och väl förankrade hos berörda intressegrupper. Detta påverkar i sin tur toleransen för stora rovdjur och förtroendet för förvaltande myndigheter och förbättrar därmed förutsättningarna för att bibehålla gynnsam bevarandestatus för arterna.

I bedömningen ingår att risken för underbeskattning av lodjursstammen i förhållande till det regionala förvaltningsmålet är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka gynnsam bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp och bidra till kunskapsunderlaget för kommande förvaltningsbeslut, enligt principerna för adaptiv viltförvaltning. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskaper att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all viltförvaltning.

Länet har en beslutad miniminivå på två (2) lodjursföreningar (Fastställande av miniminivåer för varg och björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län, Dnr NV-00552-14) samt ett av viltförvaltningsdelegationen beslutat förvaltningsmål på fem lodjursföreningar. Det senaste fastställda inventeringsresultatet från 2017/2018 visar att länet berörs av 6,5 familjegrupper, (Inventering av lodjur 2018, Rovdata och Viltskadecenter, SLU Rapport nr. 2-2018), se figur 4.

Figur 4. Antalet inventerade familjegrupper i förhållande till länets miniminivå och förvaltningsmål.

Jakten är riktad till ett område där det under den senaste inventeringssäsongen funnits flera familjegrupper nära varandra och familjegrupper har dokumenterats här de fyra senaste inventeringssäsongerna. Dokumentationen består av material från Länsstyrelsens inventeringskameror samt från snöspårningar där allmänheten ofta bidragit till viktigt underlag genom att rapportera om lodjursobservationer. Jakten är enligt Länsstyrelsen proportionerlig och kan inte bedömas få någon negativ inverkan på populationen som hindrar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. Jakten är viktig för att minska konflikterna mellan människa och lodjur och därmed genom ökad acceptans långsiktigt gynna upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för populationen. Omfattningen av jakten är också i överensstämmelse med Länsstyrelsens ambition att genomföra licensjakten i en liten skala som ett första steg i övergången mellan en etableringsfas och en förvaltningsfas.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt sträva mot länets beslutade förvaltningsmål. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i södra rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Jönköpings län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Information

Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Jönköpings län, Hamngatan 4, Jönköping samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/jonkoping.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding [REDACTED] med rovdjursansvarig vilthandläggare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef [REDACTED] och länsjurist Ben [REDACTED] deltagit.

Bilagor

1. Hur man överklagar
2. Kartor över jaktområdet

Kopia till

Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
Jönköpings läns Viltförvaltningsdelegation
Länsstyrelserna i södra rovdjursförvaltningsområdet
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Jordbruksverket
Polismyndigheten
Skogsstyrelsen, Jönköpings läns distrikt
Nyhetsbyrån Siren
Sävsjö kommun
Vaggeryds kommun
Värnamo kommun

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Förvaltningsrätten i Luleå. Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till jonkoping@lansstyrelsen.se. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

TIDEN FÖR ÖVERKLAGANDE

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 5 veckor efter beslutsdatum, det vill säga senast den 14 januari 2019. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna ska överklagandet ha kommit in **inom tre veckor** från den dag beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

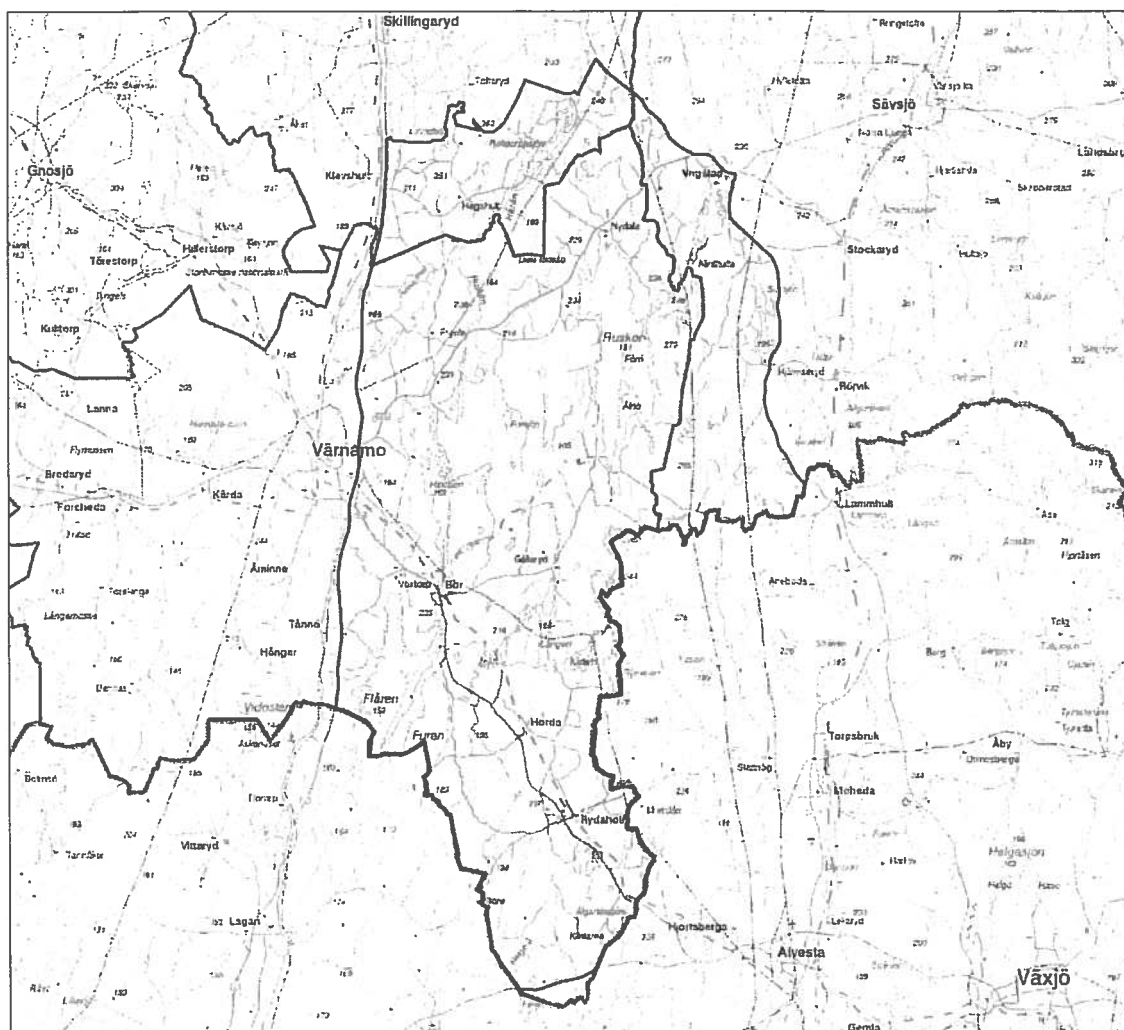
OMBUD

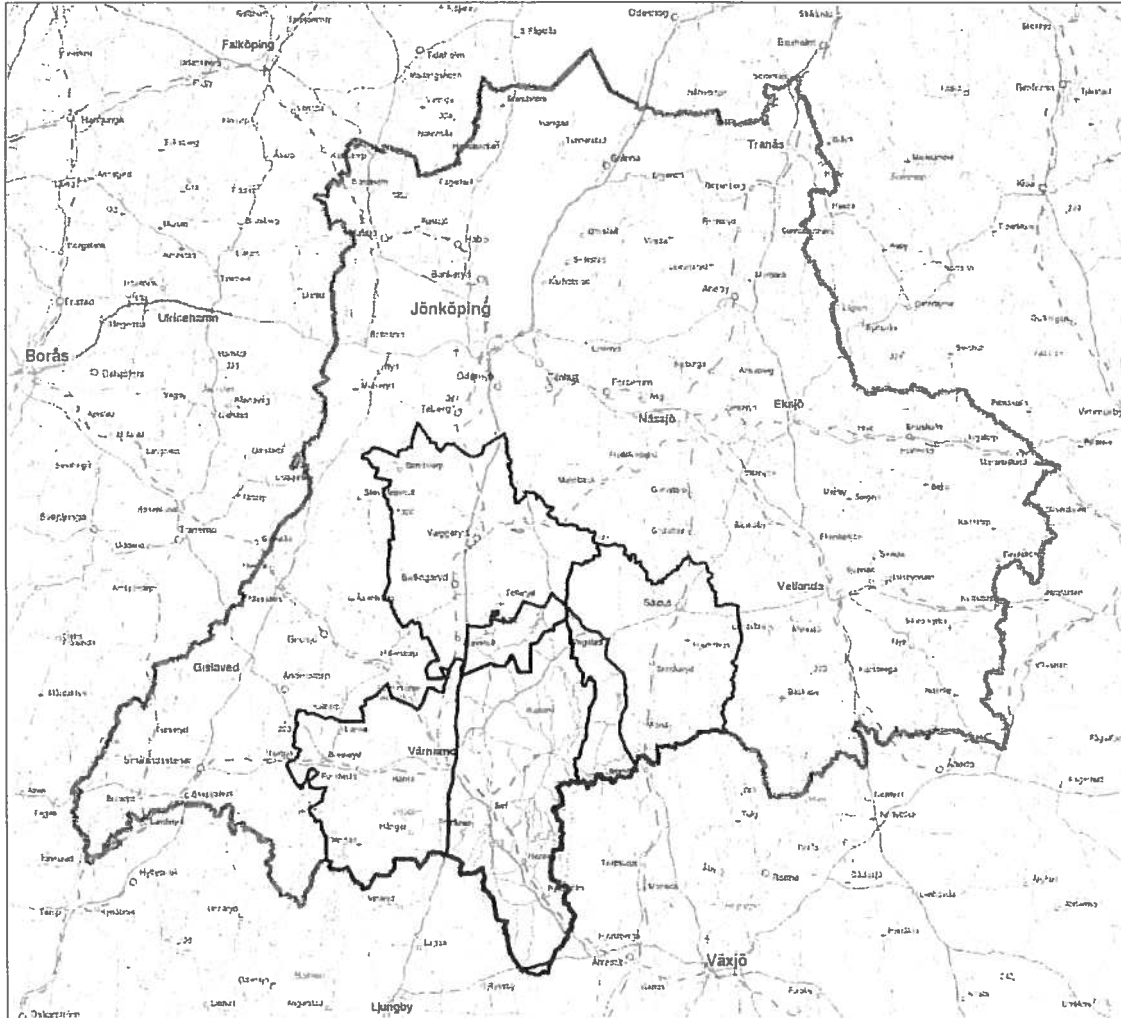
Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

YTTERLIGARE UPPLYSNINGAR

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-223 60 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

Bilaga 2. Detalj- och översiktskarta över jaktområdet.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.